

Hétköznapi imák. *)

(Templomi használatra).

Hétfőn reggel.

Mindenek teremtője, gondviselő Atyánk! e megújult nap és elkezdődött hét első reggelén tiéd legyen örömünk, hálánk és esedezésünk! Örök napja vagy a világosságnak, melyben szemeinkkel és lelkünkkel látjuk megújulva az életet és a természetet; örök forrása vagy a szeretetnek, melynek javaival bétöltöd reggelünket most is, s éltünket megáldod; örök tengere vagy a kegyelemnek is, melylyel ismét képesekké tettél érezni, gondolkozni és cselekedni, magunkért és másokért munkálni; hogy elhivatásunk helyét elfoglaljuk, a jelent a jövőnek eladósítsuk, igyekezetünk földét termékenynyé tegyük, s rendeltetésünk körét bétöltsük, hogy jók és tökéletesek legyünk, mint te-magad jó és tökéletes vagy!

Fogadd, oh fogadd örömünket mindezekért; mert jól esik, hogy szenvedések bilincsei, s kínok és méltatlanságok lánczai nem tartanak e háztól messze, s hálával telve érezzük a boldogságot, hogy mint a munkás méh az ébredő világgal, kiszálhatunk mi is munkálkodásunk mezejére, melyen aratást ígér az elhintett mag, édes jutalommal biztat a remény, hogy a munkás az érdem kenyérével táplálkozik, a túrás könnyei rózsákat nevelnek, a hívség korszorut nyerend, s az igaz az ő keze munkáinak gyümölcseit eszi.

Szent Atyánk! nagyok a világok, de te nagyobb vagy ezekenél; sokak a te gyermekeid, de azoknál sokkal többek javaid; számtalanok a napok és csillagok, de végtelenek gondviselésed bi-

*) Szerzőnek húsvét hetére irt bűnbánati imáival együtt ezek már a 4-ik hétre szolgáló imái, a melyek a „Ker. Magvetőben” megjelentek, s általános elismerésben részesültek. Valóban ez imák, meggyőződésünk szerint is, teljesen megfelelnek a czélnek, s akár a tartalmat, akár az alakot tekintjük, hasonló művekkel bátran kiállják a versenyt; minélfogva, azt hisszük, kedvesen veszik olvasóink azt a hirt, hogy a t. szerző éppen most rendez sajtó alá imáiból egy kötetet, hogy azokat önállóan kiadja. Minél hamarább, annál jobb.

zonyságai is. Minden teremtmény kebelébe erős ösztönt oltottál, s minden valóság mozdulata, minden teremtmény lépése munkád és szentartásod nyilatkozata; s a mi vágyaink és reményeink is, a mi szándékunk és törekvéseink is, vállalataink és cselekedeteink is mind a te akaratom kifolyásai, s megtartó és gondviselő lelked bizonyosságai.

Te leirtad, oh végtelen hatalom! az útát a levegőben az ég madarainak, melyek elszállanak különböző tájakra, hogy élelmöket megtalálják: reményeink és vágyaink szárnyain, sorsunk és állapotunk különbsége szerint különböző úton, s különböző helyeken, s nem egyenlő sikerrel és szerencsével keressük jóllétünket és boldogságunkat mi is. Sokszor szükségünk kényszerítenek, hogy elszakadjunk szeretteinktől; terhek és bajok nyomasztanak, hogy magasra ne emelkedhessünk; megkísértenek a világ hiúságai, a kevélység és a bűnös öröm, a nagyravágyás és a tiltott gyönyör, hogy tisztaságunkat bémocskoljuk, lelkünket és hitünket eladjuk, erényért és boldogsáért bünt és kárhozatot vásároljuk.

Egy nap és hét kezdődik el ismét a te kegyelmedből, jó Atyánk! Kire nézzenek szemünk, kire tekintsenek lelkeink? Hozzád, egyedül hozzád folyamodunk, benned, csupán tebenned bizunk mindörökké! Nincs senkink kívül, mert a világ család, s az emberek elhagynak; minden csak változik, s barátaink elárulnak, véreink megtagadnak. Légy tehát vezérünk, kegyelmes Atyánk, hogy el ne tévedjünk soha. Igazgass minden lépéseinkben, hogy az igazság útjában találtsunk. Sok módunk és alkalmunk lesz tenni és áldozni, tünni és szeretni, s házukban és nyilvánosan is jót cselekedni. Taníts meg arra, hogy mit válaszszunk, ha kívánságok és indulatok kecségetnek; mit tegyünk, ha kétes órák s ellentmondások kísértenek. Taníts meg, hogy a legkisebb kötelességet is számba vegyük, a legparányibbat is el ne mulassuk, s egy szempillantást is el ne szalaszszunk; mert minden kötelesség fontos, s minden pillanat drága, minthogy ez a te akaratom és te ajándékom. Ne bocsáss ránc csapásokat, s ne engedd gyógyuló sebeinket ismét vérzeni, hogy mindig csak panaszoljunk, hanem hozz vidám napot és boldog órát is. Ne látogass búsulással, sőt inkább mint az ég tiszta kékjével széppé teszed a menyiny boltozatát: tedd kiessé tiszta lelkünk ártatlan örömeivel magán- és közéletünket, s aranyozd meg a hit és vallás örök és halhatatlan fényével.

Minden javaidból adj részt, oh örök jósaгу Isten, hogy testben és lélekben legyünk megalégedve. Áldd meg e hetet és szent-

magy

teld meg minden napjait. (Adj erőt a munkára, kitartást hivatásunkban, türelmet kötelességeinkben, melyeket sokszor megzavarnak váratlan események.) Vedd oltalmad alá hajlékunkat s egyházunkat, földünket és hazánkat, hogy mjnidezekben találtató kincseink és kedve-seink, szerelmünk és gyönyörűségünk kötelezzenek újabb meg újabb hálára, buzdítsanak megszentelő imára bennünket. (Kiket pedig gyász-szal köszöntött e reggel, vigasztald meg azokat; s halld meg az árvák jajjait, az özvegyek könyeit töröld el, a betegeket gyógyítsd meg, s gyámolítsd a benned bizókat; mert te vagy egyedül az Isten, a kiből biznak mindenek, a kiből bizunk mi is mindörökké. Amen.

Utóima. Szent Isten! neked szenteltük örömünket, hálánkat és esedezésünket. Nézz alá kegyesen mi reánk egyen-egyen, szenteld meg szívünket és lelkünket. Töltsd ki jóságodat, mert bőség-gel vagyon tenálad. Amen.

Hétfőn estve.

Magasztal a mi lelkünk tégedet, oh szent és dicső fővalóság! Mindennap áldunk tégedet és dicsérjük a te nevedet örökkön örökké! Szereteted hirdette e hét reggele. Szeretetedről beszélnek a lefolyt órák, a búcsuzó nap sugárai, s a mindjárt békövetkező estvének alkonya. Szívünk érzi, hogy sok javaiddal áldottál meg; lelkünk emléke világitja multunkat, s mi viszszanézőnk a megfutott pályára, s látjuk, hogy nagyok és csodálatosok dolgaid, szépek és dicsők intézeteid, kifogyhatatlanok áldásaid, melyeket reánk s a hozzánk tartozókra árasztottál, s melyekkel megelégitettél minden szívet és lelket, s bétöltötted minden élő teremtményeidet.

Te vagy minden népek pásztora, nagy Isten! Tiéd a föld és annak teljessége, a földnek kerekssége és annak minden lakosi. Gondot viselsz az emberekre, s a legparányibb féreg sorsára. (A földi nagyság fényes házait, miként a kisdéd hajlékot és a szegények kunyhóját vigyázó hatalmad fedezi és intézi.) a vénség erőtelenségeit, miként a csecsemő édes álmát, a gyermekkor játékát s az ifju reményeit, miként a munkáskar törekvéseit te veszed számba, s megjutalmazod, hogy minden sors és állapot, minden kor és idő tüköre legyen bölcsességednek, s hirdethesse gondviselésed dolgait.

Hála neked, Atyánk, hogy oly sok teremtményeid és gyermekeid között rólunk is megemlékeztél. E nap kezdetén előtted felmutatott kérésünket meghallgattad, szükségünket kielégítetted, s a vállainkra nehezedő terhet megkönnyítetted; benéztél szívünkbe s meggyógyítád sebeinket; előttünk járt lelked, s felszedte a tört, melyet az irigység készített, befedte a vermet, melyet a gonoszság kezei ástak; elvette a guny és rágalom fullánkját, megszüntetted a félreértés és szeretetlenség mérges fájdalmát, hogy el ne csüggedjünk, s a reménytelenség kétségbe ne ejtsen.

Köszönjük, oh meghálálhatatlan jósaгу Isten, hogy mindezeket cselekedted; köszönjük, hogy erőt és segedelmet nyújtottál, s ezek által többre is elköteleztél. Ha sokra el nem jutottunk is, a mikre vágyakoztunk, s ha minden nem teljesült is, a mit kértünk és reméltünk: nem nyitjuk meg azért ajkainkat ellened, mert szívünk telhetetlenségével téged megbántanánk. Elég jót tettél velünk, hogy életünket és erőnket, egészségünket és javainkat megtartottad; elég áldás minékünk az, hogy munkálkodhatunk, s keresztényi hiveségünket és hitünket békonyíthatjuk; elég boldogságunk az, hogy a mieink között élünk szeretetben és békében, közösen kereshetjük szerencsénket és jóllétünket; s ha kevés örökséget gyűjtöttünk is, de legalább példát adhatunk, hogy azok, kiket ránk bízál, miként legyenek jók, hogy mások látván, dicsőítsenek tégedet.

Légy velünk s bánj így ezután is, kegyelmes Atyánk. Ha hibáztunk, igazíts meg; ha megfeledkeztünk, emlékeztess, hogy jobbitsuk meg magunkat, s míg van és lesz időnk többről többre, erőről erőre menjünk; mert határa van az életnek, s egy ponton túl az erő elhagy, az idő nem kedvez, csak akaratunk leszen, mit értékesíteni és hasznossá tenni már késő s nem lehet. Adj most munkáinkra áldást, s ha későn érkeznek a gyümölcs és a valóság, engedd hogy türelemmel várakozzunk, s bizalommal reménykedjünk. Adj az emberek között testvéri indulatot, hogy egymás békéjét ne zavarják; adj szeretetet, hogy javaid élvezetét, s a csendes és barátságos örömet meg ne háborítsák, s ne tegyen erőszakot a vétek és bűn senkin és semmiben, ne keressen martalékot a kicsapongás, hanem a mily szent a te akaratod, legyen oly szent a jog, az igazság és családi tűzhelyünk erénye; váljon oly tiszteltté a kötelesség, melyet kijelentettél, óhajtottá a cél, melyre törekedünk, hogy minden nap és minden estve közelebb és közelebb juthassunk tehozzád. Amen.

Utóima. Tenéked áldoztunk, s reád bízunk életünket mindennek őrizője. Nem félünk ha a halál árnyékában járunk is, mert velünk leszel Istenünk, szabadtásunk és megtartásunk Istene. Amen.

Kedden reggel.

Tehozzádemeljük szemeinket és lelkünket, kezeinket és könyörgésünket, oh minden világok ura, nagy Isten, ki lakozol a menynyekben! Onnan felyülről zendült alá a szó, mely teremtett mindeneket, onnan támadott a világosság, melyből lett a nap, az erő, mely a vizeket elválasztotta s a csillagokat lábaid alá függesztette Onnan felyülről, a menny dicsőségéből tekintesz alá a földre, melyen oly számtalan teremtmények élnek és remélnek, küzdenek és törekednek. Soha nem szunynyadó lelked virasztja a föld éjszakáját, földi teremtményeid éjjelét, a boldogok csendes álmát, a szenvedők és virasztók hoszsu és kinteljes pillanatait. Elhat erőd ma is mindenhova: a föld kebelébe, honnan kihozod a termő erőt, mely táplálékot készít mindennek; a tenger fenekére, hol sár és fővényszem vagon; kinyulnak hatalmad karjai kelet és nyugat, észak és dél minden határra, az általunk látott és látatlan világokba, a hit és angyaloktól lakott országokba, hol elszakadt szeretteink lelkei lakoznak.

Hozzádemeljük szemeinket és lelkeinket, kezeinket és könyörgésünket, oh minden világok ura, nagy Isten, ki lakozol a menynyekben, ki a sötétségből kihoztál minket most is, megújítottál és megvidámitottál. Reád bízunk volt javainkat, s tégedet kértünk, hogy légy őrizőnk; boldog hitben esedeztünk, hogy vedd gondviselésed alá szeretteinket és kedveseinket, rokonainkat és felebarátainkat, egyházunkat és hitünket: s im édes örömmel látjuk és szemléljük ezeket, köszöntjük és idvezeljük feleinket, sietünk és eljövünk imádkozásunk helyére, ha kevesen is, ha ketten (vagy hárman) is, áldozunk hálaadással, mert nagy vagy te világok ura, ki mindezeket cselekszed és mérhetetlen ez a te szereteted, mely által nevedet oly igen megdicsőítet!

Im, mozgás van körülöttünk, mozgásban van az élet s az állatok milliója. Az új sötét országából oly dicsően kiemelkedett nap a láthatárt elhagyta, s mint pályafutó siet minden pillanattal több tért legyőzni s magasabbról magasabbra emelkedni, hogy a legmagasabb pontot elérje, s azontúl leszálva pályáját bevégezze hódolat-tal s áldásteljesen.

Atyánk, te azt akarod, hogy ne tengődjünk mint a növény, hanem éljünk is, ne zsidbadjunk testi és lelki álomban, hanem ébren legyünk, tegyünk és munkáljunk is. Atyánk, te azt akarod, hogy mint lépcsőn fennebb-fennebb száljunk lelkünk ama fényében, értelmünk ama világosságában — az ismeretben és tudományban. Atyánk, te azt akarod, hogy szívünk világa nagyobb-nagyobb legyen s a szeretet és jószág melege és sugárai minél többekre hassanak, minél többeket serkentsenek és boldogítsanak. Atyánk, te azt akarod, hogy meggyőződésünk legyen szilárd, akaratunk tántoríthatatlan, hogy mint a nap útjából soha ki nem tér, ne ingassanak meg a szenvedélyek szelei, az indulatok zivatarai, az emberek, az élet, a világ anynyi háborgásai: ezért teremtettél képedre, csak egy kevéssel alábbvalókká az angyaloknál, véges értelmünk előtt oly végtelen a tökéletesség, földi pályánknak végcélja azért lön az örökboldogság, s muló éltünk igaz törekvéseinek díjja és jutalma a halhatatlanság.

Oh mily szép lesz e napunk és életünk, ha követni fogjuk ezt, mily boldogok leszünk, ha nem csak látjuk és halljuk, hanem meg is tartjuk ezeket! Téged kérünk, oh minden jónak elkezdője és elvégzője, hogy segélj akaratod teljesítésében, célunk kivívásában, pályánk megfutásában. ~~Semmi~~ akadály, semmi keserűség, semmi ellenmondás fel ne tartóztasson. Vegyünk erőt hitünkkel mindeneken, s teveled és tebenned győzzünk le mindeneket. E végett, Istenünk, ne vond el segedelmedet, mely nélkül semmik vagyunk, ne zárd bé egeidet, melyekből áldást és sikert várunk. Add miből és mindenkibe akaratod szentségének tiszteletét, hogy hódolva kövessük intéseidet. Add a csecsemő ajkaira és az ifju még büntelen szívébe neved imádását és törvényeid félelmét, hogy erkölcsiségben és vallásosságban növekedjék az utánnunk következő világ. Tedd az apának és anyának legfőbb kötelességeiké az öröködést, mely vigyázzon a szív és lélek ama kincseire, a hitre és az erkölcsiségre. Szenteld meg a dolgozónak kezében az eszközt, ajkain a szót, szájában a kenyeret, hogy mindent dicsőségedre szóljon és miveljen. Ne illessen téged és az embereket senki gonosszal, s a tudomány ne káromoltassék. Magunk siessünk, de másokat is segítsünk, mert egymás segélyével juthatunk el egy célra mindnyájan boldogul. Mikor erőnk lankad, mikor vész és gyász fenyeget, jelenj meg szabadításoddal, hogy hálatalve emlegessük e napot, melyre juttattál és segítettél, megfussuk a pályát, melyre meghívtál, s elérjük a célt és boldogságot, melyre elpecsételtél. Amen.

Utóima. Reád vetettük szemeinket, benned helyeztettük gondjainkat, oh megtartó és gondviselő Istenünk! Áldj meg minket és a mieinket, dolgainkat és cselekedeteinket. Töltsd bé a napot is jóvóttoddal, elégíts meg kegyelmedből, szabadításunk Istene, paizsunk és kővárunk. Amen.

Kedden este.

Áldunk és imádunk tégedet, életünk adója és megtartója, gondviselő Atyánk és Istenünk! Háza d buzgó szerelme emészti lelkünket, neved dicsőrete zeng énekünkben, s há lá t re be g nek aj ka in k, hogy e napot is mindjárt leéltük kegyelmedből. Viszsa nézünk mielőtt minden óra és pillanat elszakadna, s nem engedjük, hogy megfélelkezés takarja bé azokat, melyekben szabadításod és gondviselésed jelei ragyognak. Ha nem tudunk is elmondani mindent, a mit cselekedtél, legalább átérezzük még egyszer azokat, hogy dicsőséged színe előtt leborulva, fogadást tegyünk, hitet és tanúságot merítsünk a jövőre, reményt és bizalmat az élet sok kötelességeinek bétöltésére, terheink elhordozására, s éltünk végcéljának elérésére.

Láttad, oh mindentudó Isten, hogy e napon is mit kezdtünk és végeztünk, megnyit tettünk és munkáltunk. Erőt és akaratot, módot és tehetséget, időt és alkalmat nyújtottál, hogy gyakoroljuk magunkat az erényben, hogy szorgalmatosok legyünk az égiek és a földiek keresésében, melyekre test és lélek szerint szükségünk van. Nagy kötelezettséget vállaltunk, midőn családunk tagjai lettünk, véreink és rokonaink iránt; sokra köteleztük magunkat, midőn vallásunk anyai kebelére borultunk, s gyermekei lettünk az örökkévalóságnak, s testvérei minden embernek, kik közül mindenki minden különbség nélkül a mi felebarátunk, kivel jót tenni tartozunk.

Láttad, oh mindentudó, azt is, ha vétkezünk, a törvényt megszegtük, az ártatlanságot megtapodtuk, a szeretetet megsértettük; ha nem voltunk méltó követői annak, kiről keresztényeknek mondatunk, s magunkat hálátlanul és méltatlanul viseltük.

De kérünk, vedd számba azt is, hogy a test a lélek ellen van; a világ ha nagy is, sokszor nem képes egy kis menedéket mutatni, s az emberek, ha sokan vannak is, sokszor mind csak bántanak és keserítenek, szándékunkban és célunkban akadályoznak. Ne felejtse el azt is, hogy oly sokszor ellenünk támad az idő is, kevés a boldog nap s ritka a szerencsés pillanat. S bár igaz

verejtékkel munkálunk, s bár könyhullatással vetjük a tiszta magot: nincs a földön mindig boldog aratásunk, jönnek nyomorúságos idők, terméketlen és inséges esztendők, s meglátogatnak az élet oly csapásai is, melyekre elkészülve nem valánk.

Oh Isten, ki fenn vagy az egekben, de jelen vagy köztünk a földön is, lásd meg sorsunkat s bocsáss meg, ha nem tudtunk mindenekben egyenlő hittel és hívességgel megállani, állhatatosok lenni, s mindent hálával és engedelmességgel fogadni. Szállíts kiengesztelődést lelkünkbe, ha boszút és haragot vettünk azoktól, kikért áldoztunk, ha méltatlansággal fizetted a szeretetet, s hálátlansággal a jótéteményt. Emelj lelkiismeretünk édes öntudatában magasra, hogy a földhöz ragadt lelkek aljas önzéseit megvessük, s azokon meg ne botránkozzunk. Tegyük mindent magáért csak a jóért, tőrjünk méltatlanságot az igazért, vigyük áldozatul mindenünket akaratódért.

Vedd hálánkat, hogy e pontig juttattál, hogy e nap elmulik, s mi még élhetünk, hogy a jövőre is oltalmad hitébe reménnyel tekinthetünk. Adj teljesülést ígéretednek, mely szerint a benned bizók megállanak és nem ingadoznak, mint a Sion. Őrizz a kisebbségtől és gyalázattól, a kártól és búsulástól Nyujtsd szabadításra égi karjaidat, áldásra szent kezeidet, hogy megállhassunk az élet zivataros változásai között, s javaiddal megelégedve, áldva emlegessük nevedet, mely által megtartattunk. Adj immár nekünk és a hozzánk tartozóknak csendes nyugalmat az éjben; viraszsz felettünk mig vigyázni nem tudunk. Távolítsd el a gonoszt, mely javunkat akarja megrabolni, s engedd, hogy virradjunk egy boldog nap reggelére. Amen.

Utóima. B e n n e d b i z u n k, U r I s t e n, n e h a d d h o g y m e g s z é g y e n ü l j ü n k. Oly édes a hit, melylyel reád tekintünk: tarts meg minket gondviselő Istenünk. Adj békét hajlékunkban, tiszta örömet körünkben, megelégedést javainkban, csendes álmot az éjszakában. Amen.

Szeredán reggel.

Istenünk, menynevei édes Atyánk! jó reggel keresünk tégedet; teveled beszélünk, ha felszerkenünk, imádunk, ha világosságot látunk s dicsőítünk, ha az élőknek földében gyermekeid és teremtményeid ezereivel együtt örvendhetünk ez életnek megtartásunk és megújulásunk édes érzetében. Az egek egei bé nem foghatják a te dicsőségedet, bölcseséged hatalma körül öleli a földet s ragyog a legtávolabbi

csillagzaton; az idő s az örökkévalóság, a nappal és az éjszaka, a reggel és az este, s ezeknek minden jelenségei beszélnek jósgodról, s minden helyen és tartományban, hol élet van; túl, messze, az emberektől még fel nem fedezett világokon, túl a határon is, oltára van egyszersmind szeretetednek, temploma dicsőségnek, melyben e reggel is minden teremtmény áldozatot viszen nevednek.

Egy ily reggeli áldozatra jöttünk fel mi is e házba, dicsőséged e szent hajlékába. Itt veszszük ajkunkra legelsőbben is nevedet, mely szent és imádandó; itt érezzük szeretetedet, melylyel neveltél, törvényeidet, melyekre tanítottál, kegyelmedet, melylyel megváltottál; itt nézünk vissza a multa, gondviselésed számtalan jeleire; itt gondolunk a jelen sok munkáira és kötelességeire, melyek minden ereinket és összes tehetségeinket követelik; itt függesztjük lelkünket a jövőre is, melynek változásait elrejtetted szemink elől, s kizártad az emberi tudás hatalmából.

Áldassál, örök jószágú Isten! hogy midőn az éj sötét takarója borította a földet, s rejtette el a gonoszok szándékait, a bűn és erőszak kitérésseit: mi és szeretteink szárnyaid árnyékában háborítatlanul pihentünk. Áldassál, oh végtelen szeretet, hogy midőn annyi veszélynek és veszteségnek volt kitéve házunk és szerencsénk, földi javunk és boldogságunk: védő karjaidat nyujtottad ki, s birhatjuk még törekedésünk és hiveségünk jutalmát, jóllétünk eszközeit, s nem kell sirnunk a lángok és romok között, melyek megemésztik és eltemetik világi javainkat és kincsünket.

Hálát adunk mindezekért; s ha akaratodból vesztés és szomorúság talált is, ha gondok között, avagy virasztva betegeink ágya felett töltöttük volna is az éjszakát: akkor is áldunk; mert a rosszak is a te kezdednek látogatásai, s rólunk való megemlékezésed bizonyosságai; azok is mély és mérhetetlen bölcsességed nyilatkozatai, melyek szerint neveled az embert, kifejtetted lelki erőnket s megkísértetted hitünket, hogy tanuljunk meg, hogy mindenre készek legyünk, tartós és állandó örömet a világiakban ne keressünk, s Jézusunktól példát vegyünk, hogy akaratodat mindenkben imádjuk.

Vezérelj e hit által e mai napon is, éltünk ezutáni idejében is, Istenünk, menynevei édes Atyánk! hogy legyünk jó és valódi keresztények, méltó és engedelmes gyermekek. Testünk szükségét is elégítsd ki, táplálj éhségünkben és szomjúságunkban, s ruházz meg, hogy meztelenek ne legyünk. A világ követel, s az emberek reánk néznek s megítélnék külső sorsunkból; vannak, kik tőlünk vár-

nak, kiket csak mi szeretünk, s kikkel jót csak mi tehetünk: részesíts tehát javaidból, hogy élhessünk tisztességesen, hogy részeltessünk mi is másokat, s ne lássuk, hogy szükségét és inséget szenvednek a mieink, kiket reánk bízál, s kiket szeretünk. Sokat nem várunk, nem is kérünk tőled. Ne adj gazdagságot; de ne adj szegénységet is, csak táplálj illendően, hogy felfuvalkodásra vagy kétségbeesésre okunk ne legyen. Tarts a józan kívánat, illő mértékletesség s helyes takarékosság határai közt, hogy lehetőket és valósíthatókat óhajtsunk, tékozlástól és vesztegetéstől óvakodjunk, mégis fősvények ne legyünk, alacsonyagra ne vetemedjünk; hanem a kevésből, mint az evangéliom tanítja, tudjunk gazdálkodni, hogy kiadhassuk a szegénynek és koldusnak is az ő részét; az útonjárót befogadhassuk s a meztelent megruházhassuk. Parancsolj az időnek, hogy kedvezzen munkáinknak, küldjenek enyhe szelet mezeinkre a földnek határai, adjon meleget az ég, hullassanak áldó esőt a fellegek, s zivatar és jég ne tegye semmivé az emberek vetését.

Nem csak magunkért könyörgünk, kik kevesen itt vagyunk, hanem imánkba foglaljuk minden felebarátainkat, hitünk minden rokonait, minden véreinket, barátainkat és szeretteinket, kik közel vagy távol vannak, köztünk vagy idegen helyen, hogy emlékezzél meg te is rólok, hogy szeresd és áldd meg őket, hogy juttasd óhajtott célra mindenkinek tiszta szándékát, feddhetetlen akaratát, s legyen jól dolga az igazaknak. Oltalmazd anyaszentegyházunkat, ennek minden tagjait, a nagyokat mint a kicsinyeket, a gazdagokat mint a szegényeket. Tartsd és neveld a jók számát, kik szolgálnak téged, s jót tesznek a hit cselédeivel, kik látogatják templomodat, s ott künn is jó cselekedeteikkel bizonytságot tesznek hitökről. Ne engedd elfogyatkozni lámpásunk amaz olaját, melylyel hitünk jegyesének eleibe mehetünk. Maradjon meg s ne fogyatkozzék meg mindenekfelett irántunki kegyelmed, oh Isten, mely időről időre vagyon, nemzetségről nemzetségre száll. Ámen.

Utóima. Szent Atyánk! ki az elfáradtaknak nyugodalma vagy, s a kiknek nincsen ereje, azoknak erejét megsokasítod: imé, hálát adtunk mindazokért, melyekben szeretél és megáldottál minket; fogadd és vedd tőlünk kedvesen, s aztán légy vezérünk és oltalmunk útainkban és törekvéseinkben. Áldj meg künn és benn, ott-hon és mezeinken, mindenütt, a hol lépünk, hogy áldhassunk tégedet. Ámen.

Szeredán estve.

Örömmel jövünk hozzád, örökkön örökké áldandó Isten, ki atyánk és gondviselőnk voltál ma is, szereteted és jóságod bizonyosságára tetted e napot is! Ha nem lettél volna velünk, mikor felkeltünk, ha nem segítettél volna, mikor elindultunk, s kezeinket és karjainkat munkára s dolgaink teljesítésére kinyújtottuk: öszszemlottunk volna erőtellenül. Ha nem lettél volna velünk, mikor a kötelességeket elvállaltuk, s tartozásaink sokaságát számba vettük, hogy mindeniket kielégítsük; ha nem adtad volna segedelmedet: teljesítetlenül maradt volna minden, s nem lenne hűségünknek jutalma a pálma és koszoru. Ha nem lettél volna velünk, mikor az emberek ellenünk támadtak, s az önzés és irigység, a rágalom és gúny éles fegyverekkel harczoltak, mikor a féltreértés és irigység útainkban gátot emelt, s menedékünk nem volt sehol: körülvert volna a rettegés és elejtett volna az ellenség. Ha nem lettél volna velünk, mikor — mint áradás a mezőket — elborított minket is az indulat és szenvedély, kényszerített a szükség, fenyegetett a gyalázat, megkísértett a bűn és gonoszság: elestünk és semmivé lettünk volna menthetetlenül.

De velünk voltál, s jobb kezed hatalmával tartottál; védelemre és áldásra nyújtottad ki karjaidat; befedett lelked mintegy paizszal; erős várunk lett a te szent neved, melyben biztunk és meg nem csalódtunk soha; örökségünk volt a szeretet, melyről beszélnek a népek vándorlásai a pusztában, minden nemzet történetei a régibb és újabb időkben.

Köszönettel és forró hálával borulunk le előtted ~~e nap fáradságai és küzdelmei után~~, megtartásunk Istene, szerető menyeyei Atyánk! Vajha örömünk lenne a tudat, hogy semmiben nem vétettünk, mindenekben hívek és igazak voltunk. Vajha vizsgálatásunk lenne, hogy parancsolataidat megőriztük, s megtartottuk a tudományt, melyet mint égi fényt e setét földre küldöttél, hogy örök napja legyen a világnak, melyben lelkünk is, mint istenséged szikrája, halhatatlanságot keres, szívünk édes boldogság után eped és törekszik.

Érezzük, hogy gyarlók és töredékenyek vagyunk; de emelj fel elesésünkben, erősíts meg a jónak követésében, hogy a hány-szor megszáll gyarlóságunk érzése, mindannyiszor erősödjék bennünk egy jobb meggyőződés és elhatározás, melyek legyenek állandók a sirig; mikor már a test és lélek megoszlott. Ha nem volt

minden lépésünknek sikere, ha nem vettünk is mindenért elismerést és jutalmat, egy szebb és boldogabb jövőről azért ne mondjunk le. Ha voltak szükségünk és bajaink, szenvedéseink és fájdalmaink: szeretettedben és jóságodban ne kételkedjünk soha. Az élet terhei tegyenek erősebbekké, sorsunk változásai bátrabbakká; hogy mint élőfa a viharban keményebb leszen s a bajnok a csatában megedződik: mi is képesebbek legyünk jobb és bal kezéd látogatásait elbirni s magasabb és maradandóbb boldogságot is elviselni. *Amen.*

(Adj minden áldások Istene, világi és mennyei jókat nekünk és másoknak is, hogy ne busuljunk és panaszkodjunk. Legközelebről é napnak igaz törekvéseit, jó és helyes dolgait áldd és szenteld meg, hogy dicsőíttessék szent neved közöttünk földi jóllétünkben és szívről boldog meglepedésében. A most bucsuzó nap ismét visszatér: engeddd hogy térjen vissza a hanyatló testben az erő, a gyógyzó szívre a remény, a megtört lélekbe a hit, s az égi kegyelem. Ird bé az örökkévalóság könyvébe kiállott szenvedéseinket, méltatlan bántalmainkat, melyeket viseltünk, nemes tetteinket és áldozatainkat, melyeket tettünk, hogy majd ha később is, legyen örömünk, s tul a siron is boldogságunk. Szeresd legfőbb szerelmünket—édes vallásunkat, s tégy jól ez egyházzal, hogy minden lakóin, fiain és leányain, előljáróin és szolgálóin láttassanak meg dolgaidd, melyekben te és az emberek gyönyörködnek,—javaidd, melyekkel mindeneket megelégitesz. Légy őrizője mindenkinek az éjszakán, hogy kin és veszteség, álmotlanság és betegség miatt ne viraszszon senki. Csak te légy ébren, hogy mi alhassunk, te légy velünk, hogy nyugodalmunk legyen, s te világíts, hogy örök sötétség ne borítson, hanem reggelt érzünk, hogy ismét hálát adjunk nevednek. *Amen.*)

Utóima. Legyen irgalmasságod mi rajtunk, minden népek és nemzetek Istene! Szálljon alá onnan feljűlről, minden jó és tökéletes adomány, melylyel teremtményeidet megtartod és kielégited. Maradjon vissza orczád áldott világa, hogy a halál és enyészet éjszakája el ne borítson. *Amen.*

Csötörtökön reggel.

Meghálálhatatlan jóságú Isten! ki bétöltöd az eget és földet jóvoltoddal, megújítod a napokat, kielégited minden teremtett állatodat,—légy áldva tőlünk és mindenektől, hogy reggelt értünk, s a te pitvarodban megállhatunk. Érezzük az újulás örömét, hálával

szemléljük gondviselésedet, mely ereink és tehetségeink, hajlékunk és javaink, szeretteink és felebarátaink életének megtartásában mutatkozik. Nem füstölögnek az oltárok tüzei, s az áldozatok vére templomunkban; mert azokat eltörölted, s nem gyönyörködöl az égő áldozatnak lángjában. Szívünket és lelkünket hoztuk elődbe, hogy legyen a tiéd, — csupán szívünk és lelkünk itt az oltár, melyről érzelmeink és gondolataink felemelkednek, s feléd szállanak a magosságba. — Nincs mivel szolgáljunk, s mivel fizessünk tenéked, ki mindeneket birsz és semmiben nem szükölködöl; legfőbb javunkat, szívünket és lelkünket adjuk és szenteljük neked; mert kedvelled a tiszta szívnek áldozatját; s megtanítottál, hogy lélekben és igazságban imádjunk.

Vedd kedvesen és fogadd kegyelemmel tőlünk azt, a mi oly kevés és parányi ama végtelen dicsőséghez képest, melylyel e reggel is az egész mindenség tenéked hódol és áldozik. S ha látod tiszta szándékát akaratumknak, büntelen örömét keblünknek, melyek olykor könnyeket hoznak szemekre, — ha látod éltünk legyőzhetetlen ingerét, a boldogságot; a legerősebb köteléket, a szeretetet, melylyel a mieinkhez viseltetünk: nézd meg egyszersmint sebeinket, melyeket elrejtünk, szenvedéseinket, melyeket titkolunk, s hallgass meg kínos csalódásunk sohajtásait, melyeknek tanuja egyedül te vagy, hogy aztán ezeket is szenteld meg, hogy váljanak mind boldogságunkra, s szolgáljanak dicsőségére nevednek.

Atyánk, mindenható Isten! szabadon s végtelen hatalmad szerint intézel mindeneket. Sokszor egyik reggel sebb és kedvesebb, egyik nap terhesebb és viszontagságosabb a másiknál. Nem tudjuk hogy e reggelünk után mit érünk, mit kell tennünk, türnünk és elfogadnunk, — lesz-e szerencsénk, örömünk és előmenetelünk, boldogok avagy szerencsétlenek leszünk-e? Készíts el az öröme és a szomorúságra, a haszonra és a kárvallásra, a világ dicsőítésére és az emberek gyalázatjára egyaránt; mert sorsunk változó, a világ gonosz, s az emberek csalárdok.

Adde végett a hit magasztos erejét, kegyelmes Atyánk, hogy előre készek lévén, se meg ne botránkozzunk semmiben, se el ne csüggedjünk; hanem megtisztuljunk, mint az arany a szenvedések tűzében, s láboljunk meg a nyomorúság örvényét, melynek partján reánk várakozik a boldogság, kikötőnkben az idvesség. A csecsemő bölcsője s a vétség erőtelen mankója, az ifju reménye és a haladkló sohajtása együtt lesznek ma is az élet hullámaiban, — látunk szegényt és gazdagot is, kevélyt és alázatost is, sirót és örvende-

zöt is, — hallani fogjuk a földus kérő szavát, a dicsekvés sértő beszédeit, s káromlását szent nevednek: oh Isten! őrizz meg ennyi kísértés között; s ha ily sokféleképpen fenyegeti ártatlanságunkat a bűn, lelkünket a kárhozat: örködjék atyai lelked felettünk, s vezessenek kezeid a járatlan útakan, a meredek kősziklákon, s halált okozó helyeken vész nélkül)

E mai napra is add meg kenyerünket, hogy különben is gondteljes életünket ne tegye terhesebbé és kinossá a szükség. Egészségünket oltalmazd meg, hogy legyen íze és öröme javaidnak, ételünknek és italunknak. Háznépünket tartsd meg vidámságban és szeretetben, békében és jóllétben, hogy egyikse boszantsa a másikat, s ne legyen terhére senkinek. Barátainkról és rokonainkról is el ne felejtezzél, hogy a kikre édesen gondolunk, s kikről szívesen emlékezünk, azok minket szeressenek, s téged áldva emlegessenek. Áldásodat kérjük minden léptünkre, jó és helyes szándékunkra, istenes cselekedeteinkre, hitünk minden sorsossira, minden felebarátainkra. Add meg ezeket, Istenünk, hogy jussunk boldog végre, s nyerjünk földi és örök boldogságot. Ámen.

Utóima. Hálával és tisztelettel jöttünk szent házába élet és szeretet kútfeje, Istenünk. Bocsáss el innen reménnyel és bizalommal világi kötelességeink folytatására. S mint egykor meghallgattad szolgálodat, füleidbe vetted kérését: hallgass meg minket is. Ámen.

Csötörtökön estve.

Gondviselő jó Istenünk, minden világok teremtője és fenntartója, hálákat adni jöttünk tehozzád! Vártuk és óhajtottuk a pillanatot, melyben neved imádkozására szollitson a harang, s im, a szent pillanat itt van. Ide menekültünk a világ zajából, házunkat és családunkat és kötelességeinket megszakítottuk, hogy veled legyünk s lelkünk édes atyai kebleden érezze: mily jó az Isten, s mily végtelen az édes atyai szeretet. Megzendült énekünk is, s dicsőséged szava hozzád emelt, s éreztük, hogy közel vagy hitünk ihletésében, ajkunk rebegésében, s érezzük most is, midőn életünket és keblünket feltárjuk, hogy mily szente hely, melyen lakozol, melyen lelkünket megnyugtatod, — érezzük, mely igen szerelmetes a te hajlékod, melybe befogadsz, s elrejtessz titkos helyen, szükségünket meglátod, megvigasztalsz, s eltörlöd szemünk könnyhullatásait!

Világok ura! — ki a napnak helyet szereztél az égnek sátorában, a menyinynek angyalokat teremtettél lakosokul, minden csillagot benépesítettél, a porszemnek és a vízceppnek is lakót rendeltél, s a fűszállnak is hasznát elintézted, sorsot és menedéket mutattál minden teremtett valóságnak: előhaladást és czélt tüztél ki minden embernek. Akaratod és bölcsességed biznysága, szereteted és jóságod tárháza a föld, melyen anynyi népnek és nemzetnek mutattál hazát, érző és érzéketlen lényeknek adtál táplálékot és menedéket, hogy a föld színén és üregeiben, a folyók hullámaiban és a tengerek vizeiben, alant és fent a levegő mérhetetlen országában mindenütt, még ott is, hova értelmünk el nem szolgál, teremtmények milliója áldja jóságodat, magasztalja gondviselésedet munkáidért, a létel és élet czéljaiért.

Hála légyen néked, bölcs Isten, szerető Atyánk, hogy teremtményeid koszorujába, s gondviselésed rendszerének dicsőségébe foglaltál minket is; adtál erőt és képességet, hogy lételünk czélját megértsük, s erre érzettel és öntudattal törekedjünk. Hála néked, jóságos Isten, hogy a társaságban és emberek között helyet mutatál, melyet elfoglaltunk, tanulásunk és törekvésünk, igyekezetünk és munkálkodásunk után sorsot és kenyeret adtál, állapotra és tisztességre méltattál, melyet ha bétöltünk és megérdemlünk, boldogok vagyunk, mert atyai jóságodat és gyermeki nevezetünket egyaránt megérdemeljük.

A hely, melyen ma is élünk,—a tér, melyen munkálkodtunk, s ereinket kifejtettük, — a kör, melyben mozogtunk, magunkért és mieinkért, felebarátainkért és másokért tehattunk, áldozhattunk: jóságod ajándékai, akaratod útmutatásai valának. Köszönjük, s hállával fogadjuk, hogy erőnkhez segedelmet, akaratunkhoz tehetséget, s törekvéseinkhez mezőt, lábaink alá földet adtál, hogy nem kellett elérhetetlen vágyak között epednünk, mint a fogságban sinlő madárnak.

Sokat ugyan nem tehattunk, mert kevéssel biztál meg, s akaratunk nem tudta mind boldoggá tenni, kiket szerettünk, s kikkel jól tenni körünkben óhajtottuk; de biztatásod vigasztal, hogy életünket megtartod, napjainkat meghoszzabbítod, hogy tehessünk még sokat családunkért és szereteteinkért, testvéreinkért és barátainkért, hogy hagyhassunk magunk után nevet és becsületet, — s ha a jövő rettentene is, s halálunk iszonyu csapással és árva sorssal fenyegetné is kedveseinket, a jövőnek gondját reád bizzuk, mert te gondot viselsz mindenekre.

Lám, éjre szállanak a nap sugarai, menhelyre sietnek az állatok, fészökbe szállanak a madarak: a te nevedben biztunk és imádkoztunk; megpihenünk és álomra hajtjuk fáradtságunk után fejünket. Oh tedd édes menhelylyé házunkat, nyugtató párnává családunk boldog sorsát és tiszta örömét, boldog álommá szendergésünket, melyben angyalaid lesznek velünk. Küldj enyhe álmot a betegekre, viraszsz a szenvedőkkel, világítson csillagsugár a földi élet homályában a szerencsétlenségben tévelygőknek is. Mutasson oltalmat a részvét, s adjon meleg tűzhelyet a keresztényi szeretet minden bujdosónak, hogy ne legyen elhagyatva senki az éjszakán. Ámen.

Utóima. Látod lelkünket, oh mindentudó, s tudod szükségünket, Istenünk! Bizalommal jöttünk te hozzád, bocsáss el vigasztalodva, hogy a mit kértünk, meghallgattad, s kedvesek vagyunk te nálad. Oh hallgas meg. Ámen.

Pénteken reggel.

Menyneyi Atyánk, gondviselő jó Istenünk! teljes szívből dicsérünk tégedet, s meghajol lelkünk neved és színed előtt, a te szentségednek templomában; mert nem rejtetted el magadat, nem fordítottad el orczádat s nem zártad bé szent egeidet. E reggel fényében is szereteted ragyog és tündöklök; örök törvényeidet hirdeti a világ; régi szövetségéről beszél az ég s a föld, mikor az emberekhez kegyelmes voltál s lelkünk ügyét karjaidra vetted; jóságodat érzik és vallják mindenek, kiket megtartottál és megújítottál, életre és munkálkodásra költöttél.

Bizonyságai vagyunk nevednek és gondviselésednek mi is, áldott Isten! kiket az élet lehellelével érintettél, hogy az éj álma után ébren legyünk; — szívünk dobbanásaiban, lelkünk eszméleteiben és gondolataiban a világ sok jelenségeinek látására hívtál fel, hogy szent érzelem nélkül ne maradjunk, s az élet nagy mezejét feltártad, hogy munkáljunk és élvezzünk; javaid örök forrását megnyitottad, hogy reánk szálljanak szent kezeidből onnan feljülről, a magasságból, mindennemű áldásaid, melyek testünk és lelkünk jóllétére, földi és menyneyi boldogságunkra nézve szükségesek.

Bizonyára jó vagy te, Istenünk, ki irgalmas-ságot cselekszel; kegyelmes vagy te, Atyánk, ki megszabadítasz a gonosztól; örök jószág vagy on tenálad, ki megelégitesz mindenenket. Bizony

te nem meszsze vagy egyikünkötől is, mi benned vagyunk, élünk és mozgunk.

Itt érezzük és valljuk ezeket, itt emeljük fel lelkünket és kezeinket az egekre, s imádjuk nevedet e napi pályánk kezdetén Reményt s biztatást veszünk a jövőre, hogy oltalmunk s atyánk lesz mindenhal! Legyen bár darabos az út s tövises a pálya: folytatni fogjuk vándorlásunkat. Szállítson bárhová a kényszerítő szükség: megyünk, hogy kövessük akaratodat, — hívjanak kötelességeink: sietünk, hogy megőrizzük parancsolatodat. Benn és künn, szabadon és fogságban, fedelünk alatt és a mezőkön mindenütt egeid alatt leszünk, mindenhol szemeid látnak és vigyáznak, karjaid tartanak és védelmeznek, s kezeid áldásai táplálnak, ruháznak és megelégitenek.

Ne engedd, oh Atyánk, hogy ezeket elfelejtsük. S ha eltávozzunk is innen szined elől: szívünk ne hajoljon a gonoszra; ha elhagyjuk is szentségednek templomát: ott künn is, mint egykor szolgálád, járjunk előtted szüntelen, hogy ne vétkezzünk; s ne csak itt, s ne csak szájjal legyünk keresztények, hanem világ és emberek előtt tegyünk bizonyosságot hitünkről. Mint a fa az ő gyümölcseiről megismertetik: ítéljenek meg mások jó cselekedeteinkből; mint az arany és ezüst elzárva őriztetik: rejtjük szívünk mélyébe igédet, s lelkünk örködjék igazságaid és törvényeid felett, melyeken kívül nincs üdvünk és boldogságunk semmiben.

(Legfőbb akaratod, legfőbb törvényed, szerető Atyánk, a szeretet! Engedd, hogy testvéri indulattal legyünk mindenkire, házukban és családjukban, az egyházban és a társaságban, s ne tartozzunk senkinek semmivel, hanem egymást szeressük; mert ez a törvény, s a törvénynek összege a szeretet. Legyünk gyöngéd a sok fogyatkozásban, kiméletesek a tévedések és hibák megítélésében. Tiszteljük a jogot és erényt; ne tapossuk el az igazságot, ne duljunk fel a csendes örömet, a büntelen gyönyört, mások jó nevét és becsületét. Engedjünk sajátunkból is, hogy felettébb igazak ne legyünk, gúnyt és csufot ne űzzünk a tudatlannal és nyomorulttal, hogy ne kiáltson ellenünk hozzád a szegény, az irigység ne ontson ki ártatlan vért, mely boszút kér az egetől.)

Add, hogy munkáljunk ma is örömmel. Adj örömet az apának és anyáknak, hogy legyen megjutalmazva a szülés fájdalma, a nevelés gondja s a szív mindent feláldozó szeretete. Adj engedelmességet és szorgalmat s istenfélelmet a gyermekeknek és ifjak-

nak, hogy legyenek a ház és anyaszentegyház díszére s a haza szolgálatjára. Mint egykor királyodat felkentéd igazsággal: avasd feltiszta törvényeiddel az előljárókat és birákat, hogy szóljanak igazságot a népnek. Foglalj el minden szívet, szentelj meg minden lelket: hogy legyen béke és egyetértés; hallgass meg minden kérést, gyógyíts meg minden sebet; hogy legyen megelégedés és kiengesztelődés; áldj meg minden helyet és az egész földet. Isten, tedd szerencsésé és boldoggá e napot. Amen.

Utóima. Mindenható Isten! lelked szava: elvégzed, amit bennünk elkezdettél. Imé, jóra törekvő lelkünk téged kér, akaratunkat és szándékunkat előtted felmutattuk, te igazgasd és vezérelj, fejtsd ki és jutalmazd meg azokat. Reád bizzuk ezeket és mindenünket. Atyánk, legyen meg a te akaratod. Amen.

Pénteken estve.

Mindenkoron áldunk tégedet mindenek gondviselője, kegyelmes Istenünk, s neved imádására borultunk le e nap alkonyán is; mert kerestünk tégedet és meghallgattál, — hozzád kiáltottunk és füleidbe vettéd könyörgésünket, s megoltalmaztál eseséstől és haláltól. Életnek Istene vagy, s életünket te ajándékozta, — a te világosságod által látunk világosságot, — szeretedből vettünk szeretetet, — jósgodból éreztünk jószágot; — áldásaidból élveztük az áldásokat. Lelked illetett erővel, bölcsességed értelemmel, — akaratod szentelt meg akarrattal, hiveséged őrizett meg hittel, kegyelmed tartott meg kegyelemmel, s bétölt enap és életünk minden ideje irgalmassággal.

Kedvesek vagyunk előtted, ha szívünk tiszta, lelkünk hála áldozata büntelen. Boldogok vagyunk, mikor sirunk is, ha ártatlanságunk könnyei mossák arcunkat, s áztatják ruháinkat. Boldogok vagyunk e pillanatban is, ha mindenkor benned bízunk, s testbe és világiakba nem helyeztettük reményünket, — ha mindeneket törvényeid szerint cselekedtünk, s akaratod teljesítése volt vágyunk, és atyai szereteted kiérdemlése legszentebb törekvésünk, hogy multunkat világosítsa meg a szent emlékezés, jövőnket koronázza az örök jutalom, melyet a hiveségnek biztosítottál.

Értésünkre adtad, oh Atyánk, hogy ha jó napokat akarunk látni, távozzunk el a gonosztól, s cselekedjünk jól! Lám, e nap is alkalmat hozott, hogy megkisértsenek saját vétkeink és a világ bűnei. Kivánságaink csábitottak, tiltott örömök kecsegtettek, hogy lépjünk át akaratod határán, s ne vegyük számba intéseidet és fenyegetéseidet. De alkalmat hozott arra is, hogy indulatainkat megzabolázzuk, s az értelemnek alája vessük, — hogy a testiség kötelékeit eloldjuk, s magunkat szabadon és szentül viseljük. Hozott e nap időt és alkalmat arra is, hogy ne csak magunkért éljünk, hanem másokért is, s javaiddal hiven sáfárkodva, érdemet szerezzünk az emberi nevezetnek, tiszteletet valóságunknak, győzelmet az erkölcsiségnek, terjedelmet országodnak, melyben mindenki akaratodat cselekszi.

Fogadd, oh fogadd hálánkat e nap haldokló pillanatain mindazért, a mivel megkisértettél, mindazért, a mivel megáldottál, mindazért, a mivel szeretted, mindazért, a mivel ohajtott végre juttattál. Mielőtt erőnk elfogyna, add hogy tegyünk és végezzünk el mindent, s gyűjtsünk a vénség erőtelen napjaira, életkorunk hideg, s örömtelen esztendeire, s az örök élet idejére is. Mielőtt javaink elfogynának, add hogy lássuk meg a szegények és árvák inségeit, s halljuk meg az elesettek kéro szavát, s adjunk a kevésből is; mert boldog, a ki adhat és ad, boldog, a ki mozoghat és munkál, s nem csuszik porban, mint a féreg, nem sohajtoz a betegség kínos ágyán, s nem koldul mások ajtója-előtt.)

Hogy pedig javára lehessünk többeknek, segíthessünk másokan, sok és számtalan szükségein felebarátainknak: tarts közel az emberekhez és a természethez, hogy ne éljünk elkülönözve a világtól; hanem szívünk legyen közel a mások szívéhez, hogy érezzünk együtt, örvendjünk és sirjunk közösen az örvendezőkkel és sirókkal. A mily egyszerű a természet: oly egyszerűek legyenek szokásaink és kívánataink, öltözetünk és eledelünk, italunk és gyönyörőségünk. Ne üzzük a világot fényelgéseiben, s ne fussunk rohanva a szokás és divat változásai után, mert ugy is bé nem érjük a világot soha, s versenyt nem futhatunk a nagyokkal, s írva hagyta: hogy ez a világ elvesz, s ennek ábrázatja elváltozik.

Ha valamit elmulasztottunk szent hivatásunkból: segítél, hogy számba vegyük és potoljuk ki, — ha másokat megbántottunk szeretetlenséggel: engedd, hogy békére igyekezzünk szeretet által, s minden magasztos elgondolás többre tüzelje lelkünket. Legyenek ked-

vesek előtted mások is, ~~kik itt nincsenek velünk együtt~~. Legyenek kedvesek hitünk sorsossai, minden jó és igaz feleink és testvéreink, hogy örködj igaz szerelmeddel mindazok felett, a mik boldogságunk és jóllétünk eszközei, kegyelmed ajándékai. Istenünk! hallgass meg, s legyen kedves előtted ez estvéli áldozat is. Ámen.

Utóima. Minden lelkek őrizője, ki nem szuynadozol soha! Oltalmad alá helyezzük minden javainkat, reád bizzuk lelkünket és életünket, házunkat és szeretteinket, hogy tartsd meg azokat, Erős Isten, légy paizsunk és kővárunk mindörökké. Ámen.

Szombaton reggel.

Szerető Istenünk, jó Atyánk! reád emlékeztet e nap megújult világa, életünk és sorsunk, lelkünk és javaink: s mi hozzád jöttünk életnek kútfejéhez. Tégedet magasztal a hajnal, mely reggelt hoz, hogy megújulás legyen; áldnak és dicsérnek minden teremtmények, melyeket oltalmad alá vettél az estve, s megtartottad az éjszakán; nevedben köszönnek az emberek, kik egymásnak életet és segédelmet kívánnak. Öszszefogott kézzel imádkoznak a gyermekek, reményben és szerencsében áldanak és kérnek az anyák, gondjaidban biznak az apák, s minden ház, melyben hit és szeretet honol, minden család, melyben legszentebb szó a te neved, legfőbb törvény neved félelme, imád és magasztal tégedet, kér és esedezik előtted. Egyik nap a másikra következik, s mindenik bételik jóvoltoddal; egyik nemzetség után a másik nemzetség jön, s egymásnak beszél el dolgaidat, melyek által nagy lett a te neved az emberek között; gondviselésedet hirdetik a népek, melyeket harcban és vándorlásban, jóllétben és fenmaradásban segítettél. Minden idő és minden élet, a föld teljessége és a világ özöne hatalmad bizonyosságai, melyeknek dicsőségével bétölt az ég és menyiny végtelen határa.

Szereteted és jóságod érzetével borultunk elődbe, végtelen kegyelmű Atyánk, hogy imádjunk és magasztaljunk oltalmadért, melylyel minket és másokat, kedveseinket és felebarátainkat megtartottál; hogy megköszönjük javaidat is, melyeket birtokunkba bocsáttottál, hogyha ideiglenesen is, de legyenek örömeink és gyönyöreink forrásai, s szolgáljanak hasznunkra, szükségjeink kielégítésére, s lelki boldogságunk előmozdítására.

Atyánk! hosszu volt az éjszaka a virasztónak, s még hosszabb a betegnek és szenvedőnek. Ha nem szenvedtünk, s menttek voltunk ezektől; ha nem hallottuk a halál hörgéseit, s az elszakadt utolsó lehelletet: oh mily hálával tartozunk neked!! Szép a reggel

a vidámnak s az egészségesnek; ha ép kezeket vethetünk a munkára, ha erőnk, egészségünk és kedvünk van: oh menyinyivel boldogabbak vagyunk sokaknál, kiket kín és fájdalom leszegezve tartanak; menyinyivel szerencsésebbek vagyunk azoknál, kik érzéketlenségben zsibbadoznak, hálátlanul és szeretetlenül élnek.

Cselekedd, jó Atyánk, hogy ez elgondolás legyen örömünk; ekkora szereteted legyen gazdagságunk, s ennyi kegyelmed boldogságunk; cselekedd, hogy legelső érzésünk és szavunk, legelső lépésünk és cselekedetünk mindenike fejezzon ki hálát és tiszteletet, s tanulják meg tőlünk mások is, de kivált házuk és családjuk tagjai, hogy az Isten félelme meghosszabbítja a napokat.

E hitben kérünk tégedet Istenünk, hogy légy atyánk és vezérünk ma is, hogy hetünk utolsó munkás napjának terheit és kötelességeit a te nevedben vállaljuk el, hogy békétlenséggel és zúgó-lódással ne illessünk tégedet, hanem vegyünk példát hitünk könyvéből, hogy a mi van, azzal megelégedjünk, mert így a kevés megsokasodik.

Azonban segélj jó és igaz törekvéseinkben, hogy el ne csüggedjünk. Taníts vigyázni, de örködj te is; mert tiéd az oltalom, nélkülöd elesünk, s kicsúfolnak az emberek. S minthogy napjaink sokasuló számával fogynak heteink és esztendeink, tedd annál drágábbá az időt, a mi még hátra van, becsesebbé az alkalmat, mely hasznos dolgokra ajánlkozik. Mi világosságban járhatunk, ne járjunk sötétségbe, s kerüljük a tört, melyben elfogatnánk, a rejtélyes utat, melylyel felebarátainkat elejtenők. Őrizz könnyelműségtől szavainkban és tetteinkben, hogy ne játszodjuk el az életet és becsületet; ne hogy vigyázatlanul megbántunk másokat, s káromlással illessük szent nevedet. Mindenre taníts meg, mire szükségünk van; mindenre készíts el, hogy a mi találni fog, legyen bár mi, azt tisztelettel fogadjuk szent kezeidből; s így áldd meg napunkat, hallgasd meg könyörgésünket. Amen.

Utóima. Áldassál oh Sionnak erőssége, örökkévaló Isten, hogy e szent helyre betérhettünk; mert szabadulás vagyon tenálad! Őrizz meg a gonosztól, s juttass e nap és e hét estvéjére boldogul. Amen.

Szombaton estve.

Kegyelmes Atyánk, meghálálhatatlan jó Isten! örökkön örökké vagy te, s neved megmarad minden időben. Menyinyet és földet, időt és örökkévalóságot te teremtettél; a világokat is te alkottad, a teremtmények is te

általad vannak. Mióta teremtésed szava megzendült, örök törvényeid hatalmán függenek mindenek; s mióta lelked a vizeket táplálta, te éltetsz és tartasz meg miudeneket. Kimérted az idő végtelen folyamát is, részekre osztottad az esztendőt, elválasztottad a napot és az éjszakát, határt állítottál az életnek, s egy setét helylyel, a sirhalommal, megjelelted végpontját földi életünknek is, melyet csak egy tenyérnyívét tétél.

Mély hálával és tisztelettel borulunk le örök hatalmad, végtelen szereteted királyi széke előtt mi, a te gyermekeid, muló időnek játéka, porok és hamvak. Hogy élünk és örvendhetünk életünknek, ez a te akaratom; hogy birjuk még erőnket s földi és lelki javaidat, ez a te szereteted munkája; hogy mikor ez a hét elmúlik, mi itt vagyunk az élőknek földében s élnek még azok, kiket szeretünk, s minket és másokat az élet viszontagságai, a sors csapásai össze nem törtek, a múlandóság és enyészet hullámai el nem borítottak: mindezek gondviselő lelked bizonyosságai, melyek oly számtalanok, mint az egen a csillagok, a földön a por, a folyókban és a tengerekben a fővények szemei.

Áldunk, oh örök jósaú Atyánk! mindenekért, melyeket velünk cselekedtél; az örömökért és szomorúságokért, az élet javaiért és terheiért egyaránt, melyeknek élvezetére, használatára és elviselésére segítettél. Minden éjjeleinket te oltalmaztad, minden reggelelünkre te virasztottál, minden napunkat te áldottad meg, hogy sorsunk körét bétöltsük. Köszönjük, hogy házunkra és javainkra is vigyáztál, elviselhetetlen szenvedésekkel nem kísértettél, s ha életgondjaink s háznépünk szükségai meg voltak is, mindenre erőt adtál, javaidból részeltettél, sokban előmenetelre juttattál, s most is ide e csendes partra s boldog kikötőbe vezéreltél.

Voltak és lehettek, oh végtelen bölcseségű Isten! csalódásaink és fájdalmaink, s lehettek szomorúságaink és könyeink is. Oh, ha láttunk mi is szenvedőt és beteget, hallottunk gyászharangot és láttunk temetést; ha sirnunk kellett koporsónál, zokogni az élet sok vesztesei között: taníts meg, hogy szent fiad példája szerint a legkeserűbb pohárt is elfogadjuk, a legnehezebb pillanatra is készen legyünk; mert meg kell halnunk, szeretteinktől el kell szakadnunk, minthogy határt állítottál mindennek, halál s enyészet vár a nap alatt mindenre.

Add, oh jósaú Isten, hogy e hét s ennek munkája áldott legyen. Szent kötésed azt tartja, hogy míg föld lészen, a vetés és aratás nem szünik meg: fejtsd ki a szorgalom

elhintett magvait, itasd meg te is a verejték áztatta barázdákat, adj földünkön és országunkban termékenységet, hogy virágozzanak a fák és teremjenek gyümölcsöt, hogy bételjék javaiddal a palota és kunyhó, a király és nép, s dicséretet énekeljenek, igazságot hirdessenek oltárodnak szolgálói.

Adj ezek felett lelki áldást is, oh lelkek megáldója! adj tiszta tudományt az értelemnek, önzéstelen érzést a szívnek, szabadságot az akaratnak, igazságot a léleknek s jó lelkiismeretet minden embernek; mert ezek szerint s ezek által lakozunk országokban. *Amen.*

Bocsásd meg vétkeinket, oh irgalmasságnak Istene! Mi nem tagadunk és nem titkolunk el előtted semmit, mert távolról látod gondolatinkat s a szót, mielőtt nyelvünkön volna, már meghallod. Ha kötelességeinket elmulasztottuk: segélj, hogy a jövőre számba vegyük; szorgalmatosak és vigyázók legyünk s magunkat megjobbitsuk. Ha embereket bántottunk meg: emlékeztess, hogy a legfőbb törvényt sértettük meg, s taníts szeretni, megbocsátani és jót tenni. Ha méltatlansággal illettünk tégedet, búsulásodra jártunk, mint az első ember: ne bándd meg, hogy minket teremtettél; tégy jól velünk s vigy viszsza a tökéletes útra, hogy isteni céljaidat előmozdítsuk, s bennünk megdicsőíttessél!

Mindeneket reád bízunk, oh mindenható Isten, melyek előttünk kedvesek: házunkat és családjunkat, barátainkat és szeretteinket, hazánkat és templomunkat. Mindeneket szent kezeidbe tesszünk le, melyek előttünk szerelmetesek: hitünket és reményünket, szabadságunkat és idvességünket. Viselj gondot ezekre, hogy áldva emlegessünk tégedet!

Oltalmadat terjeszd ki, mint fejünk felett az eget kiterjesztetted, minden felebarátainkra. Halld meg az árvának szavát, s édesítsd meg keserü kenyerét; — lásd meg az özvegyek gyászruháját, gondjait, sebeit és kínos szenvedéseit, s adj erőt, vigasztalást és kegyelmet. Hassanak fel a betegek és szerencsétlenek jajjai az egekre, honnan életet és szabadulást várnak nyomorult gyermekeid. Oh cselekedd, hogy dicsőíttessék a szegény és nyomorult életében is gondviselésed. Légy velünk még e nap hátra levő pillanatain is, hogy azokat hasznunkra fordítsuk. Oltalmazz az éjszakán, s adj csendes álmat fáradságunk után, s juttass el a holnapi szent órára öröm s hála között. *Amen.*

Utóima. Feddj bé szent kezeiddel, oh végtelen hatalom, ki-
ben életünk és szabadulásunk vagy. Végezd el a jót mibennünk,
ki erőnk és segedelmünk voltál. Szállíts áldást reánk, kitől alá
jönnek az élet javai. Oh Isten, világok megtartója! legyen tiéd az
ország, hatalom és dicsőség. Ámen.

Albert János.